

PATVIRTINTA

Kauno šv. Kazimiero progimnazijos
direktoriaus 2023 m. birželio 30 d.
įsakymu Nr. V- 37

KAUNO ŠV. KAZIMIERO PROGIMNAZIJOS ŠVIETIMO PAGALBOS TEIKIMO MOKINIUI MODELIO APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Progimnazijos švietimo pagalbos teikimo mokiniui modelio aprašas (toliau – **Aprašas**) parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, patvirtintu 2011 m. kovo 17 d. Nr. XI-1281 įstatymu (Žin., 2011, Nr. 38-1804) (suvestinė redakcija nuo 2023 m. liepos 6 d. iki 2023 m. rugpjūčio 31 d.); Lietuvos respublikos minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymu, patvirtintu 2010 m. gruodžio 14 d. Nr. XI-1232 (Žin., 2010, Nr. 157-7969) (suvestinė redakcija nuo 2023 m. balandžio 1 d.); Mokyklos vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2011 m. balandžio 11 d. įsakymu Nr. V-579 (Žin., 2011, Nr. 45-2121) (galiojanti suvestinė redakcija 2020 m. rugpjūčio 4 d.); Socialinės pedagoginės pagalbos teikimo vaikui ir mokiniui tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2016 m. lapkričio 2 d. Nr. V-950 (TAR, 2016-11-03, Nr. 26187) (galiojanti suvestinė redakcija 2021 m. rugsėjo 1 d.); Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2011 m. liepos 08 d. įsakymu Nr. V-1229 (Žin., 2011, Nr. 92-4396) (galiojanti suvestinė redakcija 2020 m. rugpjūčio 4 d.); Psichologinės pagalbos švietimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2017 m. rugpjūčio 30 d. įsakymu Nr. V-663 (galiojanti suvestinė redakcija nuo 2020 m. rugpjūčio 4 d.).

2. Šis Aprašas reglamentuoja mokyklos darbuotojų — pagalbos mokiniui specialistų, sveikatos priežiūros specialisto, klasės vadovų, mokytojų ir mokyklos vadovų veiklą, susijusią su mokinių socialinių, pedagoginių, psichologinių poreikių tenkinimu bei lygių galimybių sudarymu, leidžiančių didinti ugdymo(-si) veiksmingumą.

3. Aprašas nustato mokinių švietimo pagalbos organizavimą, formas ir rūšis, padedančias mokiniui įgyvendinti teisę į mokslą ir lygias galimybes.

4. Švietimo pagalbos tikslai:

4.1. padėti įgyvendinti mokinių teisę į mokslą ir lygias galimybes;

4.2. užtikrinti veiksmingą mokinių ugdymąsi mokykloje;

4.3. sudaryti prielaidas pozityviai socializacijai ir pilietinei brandai bei mokinių saugumui mokykloje;

4.4. padėti sugrįžti į mokyklą jos nelankančius (ir) arba ugdymo(si) procese nedalyvaujančius vaikus ir mokinius, bendradarbiaujant su tėvais (globėjais, rūpintojais) ir atsakingomis institucijomis.

5. Švietimo pagalbos uždaviniai:

5.1. užtikrinti mokinių saugumą mokykloje;

5.2. šalinti priežastis, dėl kurių mokiniai negali lankyti mokyklos ar vengia tai daryti;

5.3. užtikrinti vaikų mokymąsi pagal privalomojo ugdymo programas iki 16 metų;

5.4. kartu su tėvais (globėjais/rūpintojais) padėti mokiniams pasirinkti ugdymo(-si) programą bei pasirengimo profesijai įstaigą pagal jų galias;

5.5. sudaryti sąlygas gabių mokinių ugdymui(-si);

- 5.6. padėti mokiniams adaptuotis mokykloje ar naujoje ugdymo pakopoje;
- 5.7. teikti reikalingą psichologinę, socialinę pedagoginę, specialiąją pedagoginę pagalbą.

6. Švietimo pagalbos teikimo principai:

- 6.1. lygios galimybės – kiekvienam mokiniui užtikrinamas pagalbos prieinamumas;
- 6.2. visuotinumumas – pagalba teikiama visiems mokyklos mokiniams, kuriems jos reikia;
- 6.3. kompleksiskumas – pagalba teikiama pagal poreikį kartu su kitomis švietimo sistemos pagalbos mokiniui teikimo formomis;
- 6.4. decentralizacija — šeimos, visuomenės bei kitų institucijų dalyvavimas;
- 6.5. individualumas — pagalba teikiama atsižvelgiant į konkretaus mokinio problemas;
- 6.6. veiksmingumas — remiamasi profesionalia vadyba, tinkamais ir laiku priimtais sprendimais.

II. ŠVIETIMO PAGALBOS GAVĖJAI, TEIKĖJAI, FORMOS IR BŪDAI

7. Švietimo pagalbos gavėjai — progimnazijos mokiniai, mokytojai, mokinių tėvai.

8. Švietimo pagalbos teikėjai — klasių vadovai, mokytojai, psichologas, socialinis pedagogas, specialusis pedagogas, logopedas, sveikatos priežiūros specialistas, mokyklos vadovai.

9. Švietimo pagalbos formos:

9.1. individualus darbas su mokiniu:

9.1.1. turinčiu specialiųjų ugdymosi poreikių;

9.1.2. mokomu namuose;

9.1.3. besimokančiu šeimoje;

9.1.4. besimokančiu pagal pagrindinio ugdymo programą (jei kyla mokymosi sunkumų);

9.1.5. besimokančiu pagal pagrindinio ugdymo programą (itin sėkmingai mokosi);

9.1.6. iškilus individualioms problemoms.

9.2. darbas su klase ar grupe:

9.2.1. ugdymo dalyvių tarpusavio santykių reguliavimas;

9.2.2. konsultacijos;

9.2.3. darbas su gabiais mokiniais;

9.2.4. psichologiniai ar sociologiniai tyrimai;

9.2.5. specialiojo pedagogo ir/ar logopedo grupiniai užsiėmimai;

9.2.6. ugdymo karjerai konsultacijos;

9.2.7. sveikatinimo veiklos vykdymas.

9.3. darbas su mokinio šeima ar jo atstovais pagal įstatymą:

9.3.1. pagalba sprendžiant problemas, trukdančias mokinio ugdymo(-si) procesui;

9.3.2. tėvų (globėjų/rūpintojų) ir progimnazijos bendradarbiavimo stiprinimas.

9.4. darbas su progimnazijos bendruomene:

9.4.1. saugios aplinkos kūrimas ir palaikymas;

9.4.2. savivaldos aktyvinimas.

9.5. darbas su socialiniais partneriais (policija, Kauno PPT ir kt.), siekiant užtikrinti pagalbos veiksmingumą.

10. Švietimo pagalbos teikimo būdai:

10.1. konsultavimas (mokinio, mokinių grupės, mokytojų, tėvų (globėjų/rūpintojų) siekiant padėti išsiaiškinti ir suprasti tai, kas vyksta jų gyvenimo ir mokymosi erdvėje, padedant mokytis, naujai elgtis, geriau pažinti save);

10.2. tiriamoji veikla (vykdoma siekiant išsiaiškinti ir įvertinti aplinkos poveikį vaikui ir mokiniui, ugdymosi ir mokymosi sunkumus, siekiant užtikrinti veiksmingas pagalbos strategijas);

10.3. prevencinė veikla (vykdoma siekiant užtikrinti vaikui ir mokiniui saugią ugdymosi aplinką bei asmeninių, socialinių ir kitų bendrųjų kompetencijų ugdymąsi, taikant tikslingas priemones ir būdus);

10.4. tarpininkavimas (vykdomas siekiant padėti rasti tinkamiausius problemos sprendimo būdus, įgyvendinant vaiko teises ir teisėtus interesus);

10.5. pagalbos tinklo kūrimas (vykdomas siekiant užtikrinti kompleksiskai teikiamos pagalbos vaikui ir mokiniui teikimą);

10.6. ugdymo diferencijavimas mokiniui ar mokinių grupei, siekiant sudaryti palankias sąlygas tiek gabių, tiek mokymosi problemų turinčių mokinių ugdymui(-si);

10.7. socialinių ir gyvenimo įgūdžių formavimas — ugdomas gebėjimas priimti sprendimus ir spręsti problemas, kūrybiškai ir kritiškai mąstyti, bendrauti, pažinti save, elgtis visuomenėje priimtinais būdais, valdyti emocijas, sveikos gyvensenos įgūdžiai;

10.8. elgesio korekcija, socialiai priimtino elgesio modeliavimas.

III. ŠVIETIMO PAGALBOS TEIKIMO ORGANIZAVIMAS

11. **Klasių vadovai ir mokytojai** teikia pagalbą savo klasės mokiniams:

11.1. rūpinasi jų asmenybės ugdymu(-si) bei branda;

11.2. siekia pažinti auklėtinių, mokinių poreikius, polinkius, interesus, gabumus, diferenciuoja ir individualizuoja ugdymo procesą;

11.3. domisi ir rūpinasi mokinių sveikata, jų sauga, puoselėja sveiką gyvenseną;

11.4. suteikia mokiniui reikiamą pagalbą pastebėjus, kad jo atžvilgiu taikomas smurtas, prievarta, patyčios ar kitokio pobūdžio išnaudojimas;

11.5. bendradarbiauja su pagalbos mokiniui, sveikatos priežiūros specialistais;

11.6. informuoja tėvus (globėjus/rūpintojus) apie išskylančias problemas;

11.7. padeda mokiniams spręsti psichologines, socialines, bendravimo, mokymosi ir kt. problemas;

11.8. stebi, analizuoja tėvų (globėjų/rūpintojų) bei socialinės aplinkos poveikį ugdymui(-si).

12. **Pagalbos mokiniui specialistai** (psichologas, specialusis pedagogas, logopedas, socialinis pedagogas) teikia psichologinę, socialinę pedagoginę, specialiąją pedagoginę ir specialiąją pagalbą:

12.1. **psichologinė pagalba** — teikiama, kai mokinys į psichologą kreipiasi savarankiškai, prašo mokinio tėvai (globėjai/rūpintojai), mokytojai (gavę tėvų (globėjų/rūpintojų) sutikimą), Vaiko teisių apsaugos tarnyba (jeigu tėvai nesirūpina vaiku). Teikiant psichologinę pagalbą vykdoma:

12.1.1. mokinio asmenybės ir ugdymosi problemų vertinimas ir sprendimas, bendradarbiaujant su mokinio tėvais (globėjais/rūpintojais) ir mokytojais, juos konsultuojant;

12.1.2. gabių mokinių vertinimas;

12.1.3. mokinių ir jų tėvų (globėjų/rūpintojų) konsultavimas karjeros ugdymo klausimais.

12.2. **socialinė pedagoginė pagalba**, padedant mokiniui įgyvendinti jo teisę į mokslą, užtikrinti jo saugumą mokykloje — teikiama mokiniui, tėvams ar teisėtiems vaiko atstovams, mokytojams ir kitiems mokykloje dirbantiems specialistams:

12.2.1. problemų, susijusių su įvairiais mokiniams kylančiais sunkumais (pagrindinių vaikų reikmių tenkinimo, saugumo užtikrinimo) vertinimas ir sprendimas;

12.2.2. darbas su mokiniais, priklausomais nuo alkoholio, narkotinių medžiagų, patiriančiais seksualinį ar fizinį išnaudojimą;

12.2.3. pagalba tėvams ar teisėtiems mokinio atstovams ugdant savo vaiką (suprasti jo socialinius ir psichologinius poreikius, jų tenkinimo svarbą, geriau suprasti tėvų teises ir pareigas);

12.2.4. bendradarbiavimas su klasių vadovais, kitais pedagogais, specialistais, mokyklos administracija sprendžiant mokinių socialines-pedagogines problemas, ieškant efektyvių pagalbos būdų;

12.2.5. bendradarbiavimas su klasių vadovais rūpinantis mokinių socialinių įgūdžių ugdymu;

12.3. **specialioji pedagoginė ir specialioji pagalba** — teikiama, kai ją skiria mokyklos Vaiko gerovės komisija ar PPT, tėvų (globėjų/rūpintojų) sutikimu:

12.3.1. specialiosios pedagoginės pagalbos mokiniams teikėjai — specialusis pedagogas ir logopedas.

12.3.2. specialioji pedagoginė ir specialioji pagalba vykdoma, kai progimnazijos vaiko gerovės komisijos paskirtos specialiosios pagalbos gavėjų sąrašą, komisijos pirmininko suderintą su PPT, patvirtina progimnazijos direktorius.

13. **Socialinis pedagogas** koordinuoja socialinę pedagoginę pagalbą mokykloje ir pats ją teikia, kai neužtenka klasės vadovo ar mokytojo kompetencijos.

14. **Sveikatos priežiūros specialistas** — dirba bendradarbiaudamas su progimnazijos bendruomene, kitais sveikatos priežiūros, psichologinės bei socialinės pedagoginės pagalbos ir kitų suinteresuotų tarnybų specialistais:

14.1. teikia sveikatinimo veiklos, mokinių fizinių ypatybių vertinimo pagal fizinio pajėgumo testų rezultatus ir mokinių fizinių ypatybių gerinimo rekomendacijos bei metodines konsultacijas mokytojams, mokiniams, jų tėvams (globėjams/rūpintojams), kaupia metodinę ir informacinę medžiagą mokinių sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo klausimais;

14.2. teikia informaciją sveikatos išsaugojimo bei stiprinimo klausimais ir organizuoja šios informacijos sklaidą (mokyklos stenduose, renginiuose, viktorinose ir pan.) progimnazijos bendruomenei;

14.3. inicijuoja ir dalyvauja mokyklos sveikatinimo projektų (programų) rengime bei juos įgyvendinant;

14.4. teikia pagalbą mokiniams ugdant sveikos gyvensenos ir asmens higienos įgūdžius;

14.5. dalyvauja organizuojant mokinių maitinimo priežiūrą, skatinant sveiką mitybą bei sveikos mitybos įgūdžių formavimą;

14.6. dalyvauja progimnazijos darbo grupėse, sprendžiančiose mokinių psichologines, adaptacijos ir socialines problemas.

15. **Progimnazijos vaiko gerovės komisija:**

15.1. organizuoja ir koordinuoja prevencinį darbą, švietimo pagalbos teikimą mokiniams, mokytojams, mokinių tėvams (globėjams/rūpintojams), saugios ir palankios vaiko ugdymui aplinkos kūrimą;

15.2. organizuoja švietimo programų pritaikymą mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, atlieka mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus poreikius, atsirandančius dėl išskirtinių gabumų) pirminį įvertinimą ir atlieka kitas su vaiko gerove susijusias funkcijas.

16. **Ugdymo karjerai koordinatorius:**

16.1. teikia sistemingas, kokybiškas ir inovatyvias ugdymo karjerai konsultacijas mokiniams;

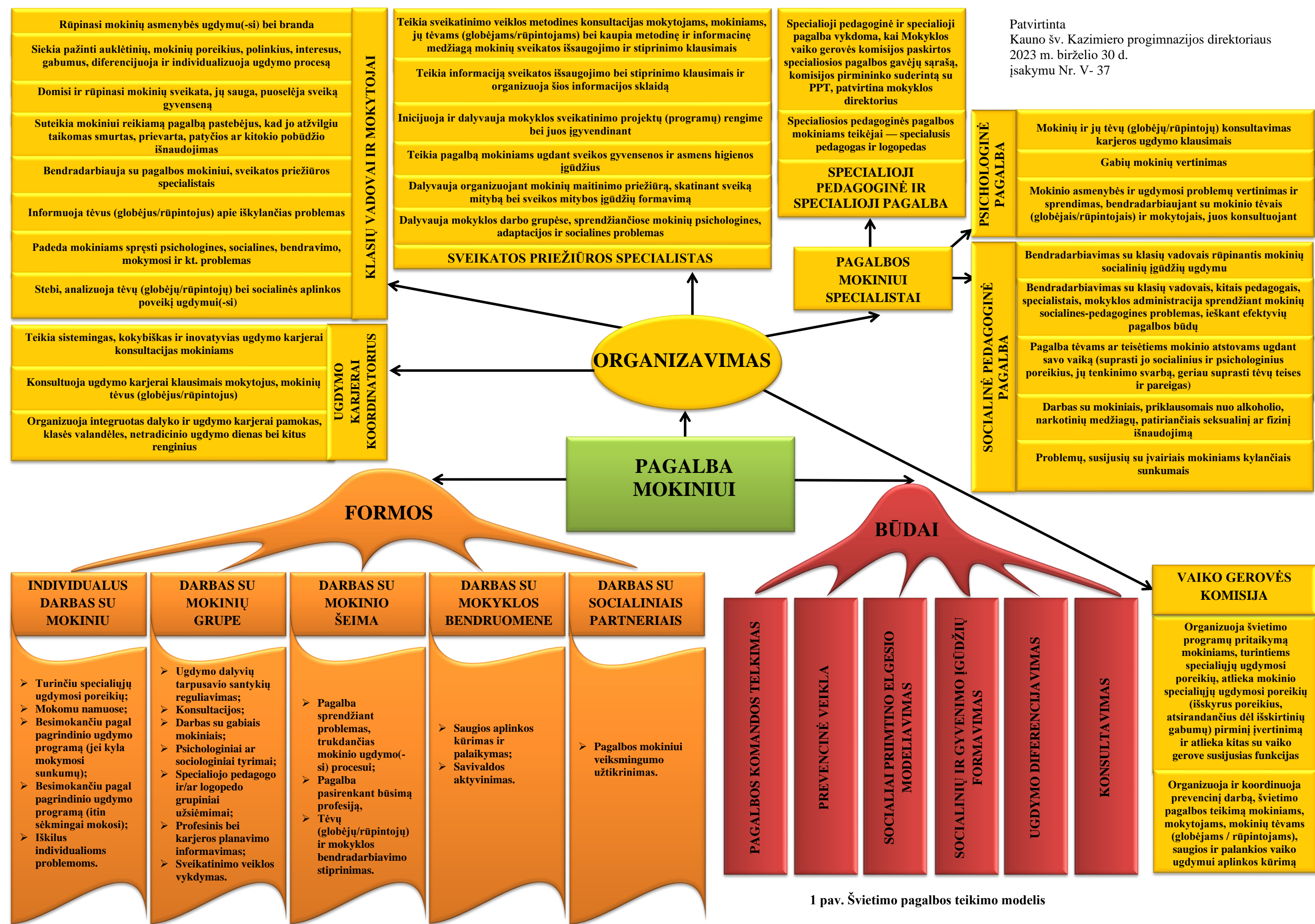
16.2. organizuoja integruotas dalyko ir ugdymo karjerai pamokas, klasės valandėles, netradicinio ugdymo dienas bei kitus renginius;

16.3. konsultuoja ugdymo karjerai klausimais mokytojus, mokinių tėvus (globėjus/rūpintojus).

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

17. Apraše pateiktos švietimo pagalbos teikimo mokiniui modelio nuostatos pavaizduotos 1 paveiksle.

18. Pageidavimus, pasiūlymus dėl švietimo pagalbos mokiniui teikimo mokinių tėvai (globėjai/rūpintojai) žodžiu ar raštu gali pareikšti progimnazijos direktoriui, direktoriaus pavaduotojams ugdymui, klasių vadovams, aptarti Progimnazijos taryboje.

1 pav. Švietimo pagalbos teikimo modelis